

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่ง เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ฯลฯ การจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว จึงต้องกำหนดจุดหมายปลายทาง และวางแนวปฏิบัติอย่างเป็นระเบียบแบบแผน ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเรียกว่า "หลักสูตร" หลักสูตรมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาคงที่ ช่าง บัณฑิต (2504: คำนำ) กล่าวว่า "หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา"

เนื่องจากหลักสูตรเปรียบเหมือนเข็มทิศของการจัดการเรียนการสอน ดังนั้นคุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่ดีนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับคุณภาพของหลักสูตร และหลักสูตรที่มีคุณภาพดี จะต้องสามารถพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีเจตคติและทักษะที่ดี มีความเจริญงอกงามตามที่สังคมปรารถนา โดยพยายามที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นที่ยอมรับของสังคม มุ่งสร้างคุณลักษณะที่จำเป็นที่ผู้เรียนยังไม่มีหรือมีอยู่น้อยให้เกิดขึ้น มุ่งขจัดพฤติกรรมบางอย่างที่สังคมไม่ต้องการให้ลดน้อยหรือหมดไป เพื่อให้ได้บุคคลที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาตนเองและสังคม และเป็นการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสนองความต้องการของสังคมซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังที่ สุมิตร คุณานุการ (25 : 222) กล่าวว่า "หลักสูตรที่ดีต้องสนองต่อสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรจึงต้องเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย"

ปัจจุบันหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (2520: 7) ซึ่งกล่าวถึงระบบการศึกษา ไว้ว่า

การจัดการศึกษาในทุกระดับ จะต้องให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา รักการทำงาน และสนใจที่จะมีส่วนร่วมในภารกิจของส่วนรวมตามวิถีทางของการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มี

ระเบียบวินัย มีวัฒนธรรมและศีลธรรม รู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย

ด้วยเหตุนี้หลักสูตรจึงจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไข หรือเปลี่ยนแปลง เพื่อให้หลักสูตรทันสมัย เหมาะสมกับกาลเวลา และสอดคล้องกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ฯลฯ จึงจำเป็นมาก ดังที่ สังกัด อุทรานันท์ (2527: 292) กล่าวว่า

หลักสูตรซึ่งได้สร้างขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ย่อมมีความเหมาะสมกับสภาพของสังคม ในช่วงเวลานั้น ครั้นเวลาผ่านไปย่อมมีผลกระทบหลักสูตร อาจทำให้หลักสูตรไม่มีความเหมาะสม กับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมในช่วงเวลาใหม่ใด ดังนั้นการปรับปรุงแก้ไข หรือ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ย่อมมีความจำเป็นสำหรับหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรมีความทันสมัย และสามารถสนองความต้องการของสังคมนั่นเอง

วิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ เป็นสถาบันอุดมศึกษา ตาม พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2518 (2518: 24) ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 5 ดังนี้ คือ "ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการ และผลิตครูถึง ระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพ และวิทยฐานะของครู อาจารย์ และเจ้าหน้าที่บริหาร การศึกษา ทะนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม"

หลังจากการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 กระทรวงศึกษาธิการ จึงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรใหม่ โดยการประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 หลักสูตร มัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ดังนั้น หลักสูตรการฝึกหัดครูของสภาการฝึกหัดครู จึงจำเป็นต้องได้รับการเปลี่ยนแปลงจากหลักสูตร พุทธศักราช 2519 เป็นหลักสูตรฉบับพุทธศักราช 2524 เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรดังกล่าว

ปัจจุบันความต้องการครูลดน้อยลง วิทยาลัยครูทั้ง 36 แห่งทั่วประเทศ จึงลดจำนวนการผลิตครูในภาคปกติ และงดการผลิตครูภาคนอกเวลา แต่เนื่องจากทรัพยากรของกรมการฝึกหัดครูทั้ง คานบุคลลากร อุปกรณ์ อาคารและสถานที่ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก ดังนั้นกรมการฝึกหัดครูจึงเห็น สมควรที่จะให้ใหม่การใช้ทรัพยากรดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์โดยให้การอบรมแก่ครูประจำการ และการจัดการศึกษาให้กับประชาชนในชนบท ซึ่งในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของประชาชนนั้น จำเป็นจะต้องมีการเตรียมบุคลากรใหม่ความรู้และความชำนาญ หลาย ๆ ด้าน ทั้งวิชาสามัญ วิชาชีพ และอื่น ๆ

กรมการฝึกหัดครู (2527: คำนำ) กล่าวถึง การจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน ในปี พ.ศ. 2527 สรุปได้ว่า ในขณะที่การผลิตครูในค่านิยมปริมาณ จำเป็นจะต้องลดลงและกำลังรอการแก้ไขพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู 2518 ซึ่งจำเป็นต้องไขว้ขั้นตอน และระยะเวลาพอสมควร จึงเห็นสมควรจัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในปี พ.ศ. 2527 จำนวน 4 แห่งคือ ที่วิทยาลัยครูพิษณุโลก วิทยาลัยครูอุบลราชธานี วิทยาลัยครูนครราชสีมา และวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช โดยเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรเทคนิคการอาชีพ พ.ศ. 2527 (ป.ทอ.) หลักสูตร 2 ปี และคาดว่าจะเปิดสอนให้ครบทุกแห่งในปีการศึกษา 2529

เมื่อวิทยาลัยชุมชนดำเนินการสอนได้ 1 ภาคเรียน เนื่องจากรัฐบาลกำหนดนโยบายให้วิทยาลัยครูผลิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ทำให้กรมการฝึกหัดครู ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 ซึ่งมีผลบังคับให้วิทยาลัยครูสามารถผลิตบุคคลากรวิชาการอื่นนอกเหนือจากการผลิตครูได้ ดังนั้นกรมการฝึกหัดครูจึงได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับประกาศนียบัตรมาเป็นหลักสูตรวิชาการอื่นในวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528 ซึ่งเป็นหลักสูตรระดับอนุปริญญา และระดับปริญญา ทั้งพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2527 (2527: 2) ได้บัญญัติไว้ดังนี้คือ

ให้วิทยาลัยครูเป็นสถานศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาระดับปริญญาตรี ทดสอบความทองการของท้องถิ่น และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัยส่งเสริมวิทยฐานะของครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และให้บริการทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญาศิลปศาสตร (อ.ศศ.) สาขานิเทศศาสตร์ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรสาขาวิชาการอื่นในวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528 กรมการฝึกหัดครู (2529: 28) กล่าวไว้ในตารางที่ 17 สรุปได้ว่าเปิดสอนที่วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสงขลา และวิทยาลัยครูภูเก็ต รวม 6 แห่ง แต่วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์ เปลี่ยนแปลงการสอนวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ในปีการศึกษา 2528 ไปเป็นวิชาเอกวารสารและการประชาสัมพันธ์ในปีการศึกษา 2529 ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจะทำการวิจัยเรื่อง "การใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู" โดยเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยครู 5 แห่งเท่านั้น

อนึ่งประเทศไทยกำหนดให้ปี พ.ศ. 2530 เป็นปีทองเที่ยวแห่งประเทศไทย การเตรียมบุคลากรใหม่มีความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารและการโฆษณา จึงมีความจำเป็นและสำคัญมาก นับได้ว่ากรมการฝึกหัดครูได้เตรียมการล่วงหน้าได้ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพการปัจจุบันได้อย่างดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาและวิจัย เพื่อเป็นแนวทางสนับสนุน และส่งเสริมหลักสูตรนี้ต่อไป

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและผู้บริหารวิทยาลัยครูทั้ง 5 แห่ง ปรากฏว่า ประสบปัญหาในการใช้หลักสูตรทางด้านการขาดแคลนบุคลากร มีการขอยืมอาจารย์จากภาควิชาต่าง ๆ และเชิญวิทยากรภายนอกมาสอน และขาดแคลนค่านอื่น ๆ อีก เช่น โสภคภัณฑ์ สถานที่ฝึกปฏิบัติงาน เครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกปฏิบัติงาน งบประมาณ เอกสาร ตำรา แหล่งวิทยากรและสถานประกอบการ

หลักสูตรวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ปกติสังกัดภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ คณะวิชาวิทยาการการจัดการ แต่เนื่องจากแต่ละวิทยาลัยมีสภาพความพร้อมและปัญหาแตกต่างกัน ดังนั้น บางแห่งจึงเปิดเป็นโปรแกรมการสื่อสารและการโฆษณา บางแห่งเป็นภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์และบางแห่งสังกัดคณะวิชาวิทยาการการจัดการ แต่ผู้สอนสังกัดคณะวิชาครุศาสตร์

ภาคพัฒนาหลักสูตร หน่วยงานในเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (มปป: 19) กล่าวถึง การเปิดสอนสาขาและวิชาเอกต่าง ๆ ปีการศึกษา 2529 สาย ค. ศิลปศาสตร์ ปรากฏว่า วิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณามี 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูเชียงใหม่ (เปิดเป็นปีแรก) แต่วิทยาลัยครูสงขลายังคงสอนต่อ จากการสัมภาษณ์เลขานุการคณะวิชาวิทยาการการจัดการวิทยาลัยครูสงขลา ทราบว่า ทางวิทยาลัยขาดแคลนอาจารย์ผู้สอนต้องเชิญบุคลากรภายนอกมาสอน ทำให้มีปัญหาในการใช้หลักสูตร แต่ก็ยังคงทำการเปิดสอนต่อไป ดังนั้น จึงเปิดสอนทั้งหมด 6 แห่ง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรของกรมการฝึกหัดครูอันเป็นปัญหาสืบเนื่องกันมา และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ซึ่งจะเป็นปัญหาในการใช้หลักสูตรได้เช่นกัน ได้แก่ งานวิจัย ดังนี้ คือ

สุจรรยา สุวรรณศิริ (2528: 38) ใ้สรุป ผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรของวิทยาลัยครู ผลสรุปมีดังนี้ คือ

1. วิจัยที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตรฝึกหัดครู ผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่ตรงกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้ เนื้อหามากเกินไป เนื้อหาซ้ำซ้อน เนื้อหาวิชาสามัญไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง ประมวลการสอนไม่รัดกุม วิชาที่เรียนมีมาก และไม่สัมพันธ์ต่อเนื่อง วิธีสอนใช้แบบบรรยายเป็นหลัก ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ ขาดอุปกรณ์การสอน ขาดกำลังคน ขาดงบประมาณ ครูควรมีส่วนรวมในการพัฒนาหลักสูตร การสร้างหลักสูตรควรสร้างขึ้นจากความต้องการของท้องถิ่น

2. งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า วิชาบางวิชาหายไป บางวิชาขยายเกินไป วิชาเลือกบางวิชาเปิดสอนไม่ได้ เพราะไม่มีอาจารย์ที่รับผิดชอบในวิชานั้น เนื้อหามากเกินไป ไม่สอดคล้องกับเวลา การทำเอกสารประกอบการสอนไม่ได้รับความสะดวก และขาดแหล่งวิชาคนควาเพิ่มเติม กิจกรรมการเรียนการสอนที่ควรจัดคือการสัมมนาในชั้นเรียน การประชุมปฏิบัติการศึกษานอกสถานที่

3. งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร ผลการวิจัยพอสรุปได้ว่า การสอนในบางรายวิชา ควรมีการวางแผนการสอน จัดทำคู่มือและชุดการสอน และบทปฏิบัติการให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น บุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอ ควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการอบรมระยะสั้น ขาดแคลนตำราและวัสดุ ครุภัณฑ์ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอทั้งการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ความรู้พื้นฐานของผู้เรียนมีน้อยมากในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนั้นนักศึกษาเห็นวาทันไม่มีสมรรถภาพทางด้านความรู้และทักษะเพียงพอ รวมทั้งไม่มีทักษะในการใช้เทคนิคและวิธีสอนเพราะได้รับการฝึกฝนน้อย นอกจากนั้นความรู้พื้นฐานของผู้เรียนมีน้อยมากในการจัดการเรียนการสอน

สมพร สุขวิเศษ (2526: จ) ทำการวิจัยเรื่อง "โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับวิทยาลัยครูเพชรบุรี" ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์ดังนี้ วิทยาลัยมีวัสดุทัศนอุปกรณ์ไม่พอเพียงกับความต้องการ อุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อ วัสดุทัศนอุปกรณ์อยู่ในวงจำกัดเฉพาะบางสายวิชา และสภาพห้องเรียนไม่พร้อมที่จะใช้วัสดุทัศนอุปกรณ์

ชนิกา พิทักษ์สมุทร (2522: จ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การผลิตและ การใช้สื่อการสอนของวิทยาลัยครูอุตรธานี" ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของงานวัสดุทัศนศึกษา คือ

ขาดบุคลากรและสื่อการสอนประเภท เครื่องมือและอุปกรณ์ อุปกรณ์ที่มีอยู่นั้นอยู่ในสภาพที่เก่าและชำรุดขาดงบประมาณ และขาดสถานที่กว้างขวางและเหมาะสมในการผลิตและใช้สื่อการสอน นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความไม่สะดวกในการขอยืมสื่อการสอนจากแผนกวัสดุทัศนศึกษา ทั้งอาจารย์และนักศึกษาต้องการให้วิทยาลัยจัดอบรมเกี่ยวกับการผลิต และใช้สื่อการสอน จัดห้องเรียนให้เหมาะสมในการใช้สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ และให้มีสถานที่สำหรับอาจารย์และนักศึกษาสามารถผลิตและใช้สื่อการสอนได้

กองการมัธยมศึกษา (2527: 65) กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการเปิดวิชาชีพ การใช้แหล่ง
ประกอบการ และสถานประกอบการอิสระไว้ว่า

สถานประกอบการและสถานประกอบการอิสระ ไม่ค่อยให้ความร่วมมือ อาจเป็นเพราะมี
พระราชบัญญัติแรงงานเกี่ยวของ ทำให้เกิดความยุ่งยาก อีกประการหนึ่งโรงงานทองการ
ผลิตจำนวนมากในเวลาจำกัด หากใช้เวลาฝึกอบรมเด็กอาจเห็นเป็นการเสียเวลา และการ
ขาดผลผลิตตามจำนวนที่คาดหวังก็อาจเป็นได้ นอกจากนั้นโรงเรียนอาจเห็นเป็นเรื่องยุ่งยาก
เพราะต้องมีครูอาจารย์ควบคุมดูแลเฉพาะ ทองยุ่งยากในการเดินทาง การจัดตารางสอน
และปัญหาการควบคุมนักเรียน ฯลฯ

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง "การใช้หลักสูตรการสื่อสารและการ
โฆษณา ระเบียบวิธีปฏิบัติ พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู" เพื่อจะได้ศึกษาสภาพอันแท้จริงในการ
นำหลักสูตรไปใช้ ผู้วิจัยต้องการทราบว่าวิทยาลัยที่ทำการ เปิดสอนหลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา
ได้ดำเนินการอย่างไร มีอุปสรรคอะไรบ้าง เพราะการนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญยิ่ง ใน
การพัฒนาหลักสูตร ทำให้ทราบว่า สิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น สามารถนำไปปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผลได้
มากน้อยเพียงใด มีการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรเพียงใด โดยศึกษา
เรื่องจากการนำหลักสูตรไปใช้จาก สมิตร์ คุณานุกร (2518: 130) ที่กล่าวว่า "การนำหลักสูตร
ไปใช้รวมถึงกิจกรรม 3 ประการ คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพทาง ๆ
ภายในโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และการสอนของครู"

เนื่องจากหลักสูตรนี้ยังไม่มีผู้ใดทำการวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่าผลการวิจัยในครั้งนี้
จะเป็นแนวทางในการเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณาให้เป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะก่อให้เกิดผลดีในการผลิตบุคลากรในท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นกำลังสำคัญยิ่งใน
การพัฒนาประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
 ฯลฯ ต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยคาดว่าหากมีการวิจัยเรื่องนี้แล้ว ก็จะทำให้ได้ข้อมูลสำหรับ
วิทยาลัยครูได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น โดยเฉพาะการแก้ปัญหาและจุดอ่อน
อันอาจจะพบได้จากการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งจะทำให้วิทยาลัยครูดำเนินการอย่างคุ้มค่าใช้จ่าย
รวมทั้งเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรทำการวิจัยในครั้งนี้
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระเบียบวิธีปฏิบัติ พุทธ
ศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู

2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528

2. การใช้หลักสูตร ความคิดเห็นในการใช้หลักสูตร และปัญหาในการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2528 ในวิทยาลัยครู สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยการศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน

2.1.1 การจัดทำแผนการสอน

2.1.2 การจัดทำเอกสารประกอบการสอน

2.1.3 การจัดทำคู่มืออาจารย์

2.2 การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ เพื่อการใช้หลักสูตร

2.2.1 การเตรียมบุคลากร

2.2.2 สื่อการเรียนการสอน

2.2.3 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน

2.2.4 การใช้แหล่งวิทยาการ และสถานประกอบการ

2.3 การจัดการเรียนการสอน

2.3.1 กิจกรรมการเรียนการสอน

2.3.2 กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน

2.3.3 เทคนิคและวิธีสอน

2.3.4 การวัดผลและการประเมินผลการเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางให้ผู้บริหารในสถาบันการฝึกหัดครูจัดสภาพการเรียนรู้การสอนหลักสูตร การสื่อสารและการโฆษณา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้อาจารย์ผู้สอนนักศึกษา วิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ระดับ อนุปริญญาให้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้สอดคล้องยิ่งขึ้น
3. เป็นแนวทางให้หน่วยงานต้นสังกัดพิจารณาปรับปรุง และส่งเสริมคุณภาพการใช้หลัก สูตรการสื่อสารและการโฆษณา ระดับอนุปริญญา และเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการสื่อสาร และการโฆษณา ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางให้ต้นสังกัดและวิทยาลัยดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการสื่อสารและ การโฆษณา ในระดับปริญญาตรี ต่อไป
5. เป็นแนวทางให้วิทยาลัยครูกำลังดำเนินการจะเปิดสอนหลักสูตรการสื่อสารและ การโฆษณา ระดับอนุปริญญา ใ้ค่นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การใช้ หลักสูตร เป็นไปด้วยดี และทำให้ปัญหาลดลงหรือหมดไป

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

สภาพการใช้หลักสูตร หมายถึง ความเป็นจริงในการใช้หลักสูตรในลักษณะปฏิบัติหรือความ เหมาะสม

ผู้บริหาร หมายถึง อธิการ รองอธิการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิทยาการจัดการ และ หัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ซึ่งสังกัด วิทยาลัยครู และวิทยาการที่ได้รับเชิญ

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ระดับ อนุปริญญา ตามหลักสูตรของวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528 และกำลังศึกษาในปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529

วิทยาลัยครู หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่เปิดสอนหลักสูตรการ

สื่อสารและการโฆษณา ระเบียบวิธีวิจัย ตามหลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ระเบียบวิธีวิจัย ตามหลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2528

แหล่งวิทยาการ หมายถึง สถานศึกษา สถาบันหรือศูนย์ฝึกอบรมของทางราชการ หรือเอกชนที่จัดการศึกษา การฝึกหัด หรือการฝึกอบรมเพื่อให้บุคคลมีความรู้และทักษะ สามารถประกอบอาชีพได้ โดยมีการดำเนินงานอยู่เป็นประจำ

สถานประกอบการ หมายถึง สถานที่ประกอบกิจการเพื่อหวังผลทางเศรษฐกิจ โดยมีลูกจ้างและนายจ้างดำเนินงานอยู่เป็นประจำ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา ระเบียบวิธีวิจัย ปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 ในวิทยาลัยครู ทั้ง 5 แห่ง คือ วิทยาลัยครูเทพสตรี วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสงขลา และวิทยาลัยครูภูเก็ต โดยใช้ประชากร ดังนี้

1.1	ผู้บริหาร	จำนวน	15	คน
1.2	อาจารย์	จำนวน	40	คน
1.3	นักศึกษา	จำนวน	132	คน
	รวมประชากร	จำนวน	187	คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 แบบ คือ แบบสำรวจและแบบสอบถาม

2.1 แบบสำรวจ เป็นแบบสำรวจเพื่อการวิจัย สำหรับหัวหน้าภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ เป็นแบบเลือกตอบ (check list) และแบบปลายเปิด (open-ended)

2.2 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัย แบบสอบถามมี 3 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาวิชาเอกการ

สื่อสารและการโฆษณา ระเบียบวิธีวิจัย พุทธศักราช 2528 ที่กำลังศึกษาในปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2529 แบบสอบถามแต่ละฉบับจะแบ่งออกเป็น 4 ตอน แต่ละตอนเป็นแบบเลือกตอบ (Check list) และแบบปลายเปิด (open-ended) ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา และตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการรับส่งทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยไปส่งและรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสำรวจที่แสดงข้อมูลทั่วไปของการใช้หลักสูตรวิชาเอกการสื่อสารและการโฆษณา วิเคราะห์โดยการเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการไขการร้อยละ (percentage) และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (percentage) เป็นรายชื่อ และเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุปกรณ์การสอน วิธีการสอน กิจกรรมและวิธีการวัดผลนั้น ใช้วิธีการไทน์น้ำหนัก โดยจัดลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ และมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนนดังนี้ ลำดับที่ 1 คาระดับน้ำหนักเป็น 3 ลำดับที่ 2 คาระดับน้ำหนักเป็น 2 และลำดับที่ 3 คาระดับน้ำหนักเป็น 1 นำคาระดับน้ำหนักในแต่ละลำดับคูณกับจำนวนความถี่ในแต่ละลำดับที่ทั้ง 3 ลำดับ จะเป็นค่าน้ำหนักคะแนนรวมของอุปกรณ์การสอน วิธีการสอน กิจกรรม และวิธีการวัดผล แต่ละแบบ

4.4 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (percentage) เป็นรายชื่อ เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.5 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้หลักสูตรการสื่อสารและการโฆษณา
วิเคราะห์โดยการหาความถี่ เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 5 บท ดังนี้ คือ

บทที่ 1 ประกอบด้วยเหตุผลความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการ
วิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ คำนายามที่ใช้ในการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ความหมายของหลักสูตร องค์
ประกอบของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ ความหมายและความสำคัญของการสื่อสารและการโฆษณา
ความสำคัญของการสอนการสื่อสารและการโฆษณา และความสัมพันธ์ระหว่างการสื่อสารและการ
โฆษณากับการสอนวิชาต่าง ๆ ในสาขานิติศาสตร์ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการ
สอน การประเมินผล เอกสารที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย กล่าวถึง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
การสร้างแบบสอบถาม วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล กล่าวถึงวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล
ลำดับการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอข้อมูล ซึ่งนำเสนอในรูปแบบตารางและอธิบายประกอบ

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย
วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย